

EKF városrész tervpályázat műleírás

A HELY

A tervezési terület az EKF keretében megvalósuló kulcsprojektek környezete. A tervezési területként kijelölt szakaszok kapcsolják be az újonnan mevalósuló beruházásokat a belváros vérkeringésébe, miközben a városrész minőségi fejlődését indukálja.

CÉLOK

Egyfelől a burkolatok meg kell újuljanak, a meglévő burkolatok elhasználódtak.

Másfelől nagyon fontos, hogy a belvárosról - mind minőségében, mind kapcsolatrendszerében - leszakadó városrész bekapcsolódjon a belváros vérkeringésébe, a kulcsprojektek elérhetőek legyenek, a jelenleg használaton kívüli Balokányt újra birtokba vegyék az emberek, a halott 48-as tér élettel teljen meg.

A Búza tér jelenlegi bizonytalansága szűnjön meg, karaktere legyen határozott.

Harmadrészt - és talán ez a legfontosabb - a fejlesztés a városrészben fejlődést kell indukáljon.

Programok által a helyszíneket vonzóvá kell tenni.

KONCEPCIÓ

A terület nagy kiterjedésű és ebből kifolyólag meglehetősen eltérő térrészek lánca. Ami közös bennük az a nem megfelelő kialakítás és ennek következményeként a nem megfelelő használat, illetve nemhasználat.

A terület olyan nagy és sokarcú, hogy egységes megoldóképlet talán nem is létezik rá. A terület kulcspontjain más-más igények merülnek fel amelyeket lokálisan meg kell oldani. Ami közös a területekben, az hogy minden pontján élhető és barátságos atmoszférát kell nyújtson. Az helyieknek védelmező, a turistáknak inspiráló, továbbhaladásra ösztönző legyen.

A terület minden pontján próbáltuk feltérképezni a építészeti - tájépítészeti hiányosságokat, hibákat, valamint a lehetséges használat módját.

Felvállalva ezzel azt, hogy a terület egyes pontjai eltérő karakterűek, más-más atmoszférát nyújtanak.

Ugyanakkor kerestük az egység lehetőségét is, a pozitív módon értelmezett többarcúság megtartása mellett.

A VÍZ

Pécs egyik nagy hiányossága a felszíni vizek alacsony száma. A vízfelületek mikroklíma javító hatása egyre fontosabbá válik.

Az egyes területegységek mindegyikében valamilyen formában megjelenik a víz.

A felszín alatti karsztvizek analógiáján a vízfelületeket mintegy a burkolat felhasításaiban megjelenő vízfelületek, melyek irányultsága olyan, hogy mindig "húzzon", irányítson, tájoljon valamilyen irányba, ezzel - a mikroklíma javítás mellett - a tájékozódást is segítve.

KERÉKPÁRUTAK

A terület kiterjedése folytán, valamint megfigyelve a kerékpározás népszerűsödésének tendenciáját, mindenképpen célszerűnek - és ma már elengedhetetlennek - tartjuk a teljes tervezési terület kerékpárúthálózatának kiépítését.

A Egyetem-utca, a Zsolnai út és a felsővámház utca által rajzolt háromszög frekventált pontjain javasoljuk pénzermével kölcsönözhető kerékpártárolók és kerékpárok kiépítését.

Így a terület több pontján "fel lehet pattanni kerékpárra", amit megfelelő helyeken (könyvtár, Zsolnay, Búzatér,...) ott lehet hagyni. Ez nyugateurópában már bevált és bizonyított rendszer, amely képes a tömegközlekedést tehermentesíteni, valamint a légszennyezést javítani.

EKF-BUSZ

A Búza tér és a Zsolnai kultúrális negyed közel egy km távolságban vannak egymástól. A Felsővámház utca a Zsolnai fontos megközelítési iránya. Távlatokban várható az utca felfejlődése, ugyanakkor jelenleg rendezetlen térfalaival, rossz minőségű épületeivel nem méltó folytatása a király utcának. A gyalogos továbbközlekedés lehetőségét biztosítottuk és humánusabbá tettük, ugyanakkor az utca jelenleg nem vonzó.

A távolság és az utca karakternékülisége folytán avasoljuk egy egyedi - emblematikus értékkel bíró - tömgszállító jármű üzemeltetését ezen az útszakason.

Pécs már többször próbálta feléleszteni a vllaha megszüntetett villamsvonalat, de jelentős anyagi és idővonzatai miatt nem valósulhatott meg.

Valószínűleg ezen a szakaszon sem reális.

Viszont a távolság miatt előbb utóbb az EKF -hez nem méltó Dottó megjelenése prognosztizálható. Ennek elébe menve, és ezt kiküszöbölendő javasoljuk egy egyedi jármű üzemeltetését.

A BÚZA TÉR

A Búza tér terület térfalai meg magukon viselik a belvárosi karakter bizonyos jellemzőit. Ezen terület térfalait rendezettnek tekinthetőek.

Ugyanakkor térszervezésileg meglehetősen bozontalan. A király ház századfordulás beépítést követő L alakúsága inkább elbizonytalanít mintsem rendet teremtene. A tér déli irányban olyan széles sávon nyílik meg, amely már gyengíti a terület tér mivoltát miközben utcának "a tér" széles.

A tér érzet erősítése volt a célunk, mert a király utca felől érkeve a színház után ez az első kiteresedési lehetőség, ami egyben elosztópont is kelet illetve déli irányba.

Ehhez a tér déli nyílását előnevelt fa ültetésével záránk be optikailag. A fa telepítése térszinten biztosítja a dél felé haladás lehetőségét.

A tér egységének további erősítő eszköze az egységes burkolat használata.

A tér terepviszonyaiból adódóan a terep felhasítottuk, a "megnyíló" felületbe vizet telepítettünk.

A magasabban fekvő területre is biztosított a rálátás szemmagaságból, így a hasíték differenciálja a teret, miközben a tér egyben marad.

A vízfelület irányutsága az ide érkezőt dél felé idnítja el.

EGYETEM UTCA

fasorai között a változatosan burkolt felületű részben vegyes forgalmú utcán jutunk le a 48as térig. Útközben zöldfelületek, vízszívek színesítik látványt. Az egyetem utca középső részén lévő gépkocsilehajtó áthelyezendő a déli oldal felőli szolgáltató ház előtt kialakuló parkoló és zöldfelülettel együtt kezelt térhez, így lehetőség van a gépkocsi forgalom csökkentésére ezen az utcaszakaszon.

A ZSOLNAY VILMOS ÚT PROBLEMATIKÁJA

Az út mellett a gyalogos forgalom számára biztosított hely kevés és túl közel van az úthoz, így az autóforgalomzavaró hatású.

Az út északi oldalán szükségszerűen meg kell hagyni a járdát, mert bizonyos épületek megközelítése miatt fontos, ugyanakkor balokány és a rendelőintézet esetén az úttól elhúzható, komfortosabb gyalogos és kerékpáros közlekedés biztosítható.

A rendelőintézet előtti terület, valamint a 48-as tér esetében akusztikai védőrézsű kiépítését javasoljuk, ami a gyalogos oldalról esztétikus és a gyalogos forgalom a rézsű zajárnyékában haladhat.

A 48-AS TÉR

A tér jelenleg használaton kívül van, gyakorlatilag halott. Ahhoz, hogy a jövőben működjön, eljen, meg kell találni a célcsoportot(tokat), aki belakja.

Az emlékezés funkció megtartása szerintünk is fontos, de nem lehet az egyetlen és elsődleges feladata, mert a teret (parkot) nem élheti.

Mivel a belvárosban és annak peremén a zöldfelületek száma alacsony, így pihenőpark jellege erősítendő. Az egyetemisták a másik célcsoport, akik az állandó nyüzsgést hozzák a parkba. A déli oldalon található ovoda, valamint a pihenőpark funkció egy jelentősebb játszótér kialakítását sugallja.

A parkot a differenciált használatnak megfelelően térrészekre osztottuk, azok helyét és burkolatát, valamint térbútorzatát a használathoz igazítottuk.

Északi oldalán geometrikus rézsű kialakításával egy alacsony "akusztikai falat" hoztunk létre, ami a 6-os út zajától védi a parkot, miközben az általa létrehozott katlan növeli a park otthonosságérzetét.

BALOKÁNY

A Balokány Pécs egyik legszebb zöldfelülete lehetne, ha működne. Jelenleg ez is halott. A tervezési terület sávjában alakítottunk ki egy a 6-os úttal közel párhuzamos gyalogos és kerékpáros utat, ami a terepadottságokak köszöketően fokozatosan az útpálya síkja alá süllyed, ezáltal védett helyzetbe kerül.

A jelenlegi déli járdát javasoljuk megszüntetni, és annak forgalmát teljes egészében az úttól elhúzva itt vezetni.

Balokány liget gyalogos és kerékpárút forgalmaa meglévő ,nagyforgalmú 4 sávós Zsolnay Vilmos úttól kb 1,8 méterrel mélyebben vezetett nyomvonalon.

Meglévő kerítés elbontandó, helyette zöldsáv létesítendő sövényel a Zsolnay út mellett.

Mivel a Balokány liget az EKF új középületeinek sétányának folytatása, ezért a kerítéssel való körülkerítését nem javasoljuk, fontosnak tartjuk közprakként használhatóságát.

A liget nyugati lejtőjén pihenő padokat helyeztünk el a tóra tájolva.

Balokány keleti végén burkolt gyalogos és kerékpár út halad a ligetben vezetett útvonalon. Akusztikai és vizuális védelmet nyújtó sövény telepítése a Zsolnay Vilmos út mellé.

Meglévő kerítés elbontása, és áthelyezése a liget felé, talajtakaró cserjével, és sövényel takarva.

A déli részen a fürdőbejárat másik oldalára helyezett buszmegállóból könnyebben közelíthető meg a Zsolnay Kulturális Negyed déli tömbjének új bejárata.

Műemléki fürdőbejárat megtartása és felújítása, amely a Balokány liget jelképes bejárataként funkcionál.

A ZSOLNAY GYÁR KELETI VÉGE

A Zsolnay tömb keleti vége Budapest felől érkező az első jellemes pont, az EKF városrész egyik kapuja.

A gyár bütüje építészetiileg rendezetlen, ugyanakkor frekventált helyzete miatt kezelni érdemes. Javasoljuk a bütü képzőművészeti alkotással való letakarását (a látványterveken EKF logo -val jelöltük), amely a Zsolnay gyár innen jól látható egyik kéményével - helyzetük és egymással való viszonyuk miatt - emblematikus elem lehet.

A gyár északi oldalán futó út és a parkolók közötti ék alakú területen teresedés alakítottunk ki, amely az EKF negyed egyik előszobája. A 6-oson kelet felől érkezők itt tehetik le autójukat, felszállhatnak az EKF-BUSZ -ra, vagy gyalogosan elérhetik a Zsolnay északi bejáratát, ahonnan továbbhaladhatnak a belváros felé az EKF-BUSZ -szal.

10 db buszparkolót térszínen, míg a gépkocsikat a terepbe illesztett kétszintes parkolóházban

helyeztük el. A kiírás szerinti fensíkon kialakítandó parkoló ellen szól, hogy közel 6 m magasságra kellene az autójukat felvinni, ami jelentős rámparendszert igényel, továbbá a Zsolnay mauzóleumtól nyíló panorámát is zavarja. A parkolóházat a tervezési területen helyeztük el, a közel 6m magas rézsübe vájva. Teteje zöldtető, így a mauzóleumtól nyíló panorámát nem zavarja.

A parkolóház déli (és egyben egyetlen) homlokzatán a térhez csatlakozóan egy kávézót javasolunk elhelyezni, ami alapvetően a busszal érkező csoportok kényelmét szolgálja.

Meglévő és új telepítésű fákkal az úttal szöveget bezáró térfalat alakítottunk ki, amely tölcse-szerű, a 6-os út felé nyíló teret hoz létre. Ebbe a térfalba símul a parkolóház-kávézó homlokzati síkja is.

A Diósi út becsatlakozását is megoldottuk a csomópontban, ugyanakkor javasoljuk, hogy a Diósi út és a 6-os út csatlakozásaita tervezési területtől keletre célszerű kialakítani, csökkentendő az itt kialakítandó csomópont komplexitását.

FELSŐVÁMHÁZ UTCA

Több mint 1 km-es szakasz a Király utca végétől a Zsolnay Kulturális Negyed bejáratáig. Utcai burkolatainak megújítása a meglévő autóssávok 2 sáv szélességre csökkentésével. Így nagyobb teresedések, és utcabővültek kialakítására van lehetőség, ahol vendéglátó egységek tehetnék vonzóbbá az utcát.

Mivel a gyalogos megközelítés ilyen távon kevés látogatónak reális alternatíva, ezért biciklivel és egyedi Pécs számára tervezett közlekedési eszközzel is megközelíthető a Kulturális Negyed területe.

Ezen az útszakaszon több helyen javasolt biciklikölcsönző biztosítása (érmebedobós, szabadon felvehető, lerakható rendszerű), illetve a az általunk EKF busznak nevezett járműnek is lenne Király utcai, egy Felsővámház utcai és egy Zsolnay Kulturális Negyed állomása.

Így a kulturális városrész könnyen megközelíthetővé válik a belvárosból is.

A tervezett keresztmetszet szerint az utca északi oldalán halad a kétirányú kerékpárforgalom,

ahol lehetőség van rá párhuzamos parkoló helyeket biztosítottunk.

Ez a megoldás biztonságosabb a kerékpározók szempontjából.

A Felsővámház utca járdaburkolata különböző mintákban rakott azonos anyagú, ezáltal különböző tónusú sávok rajzolatából válik érdekes felületté, amelyet néhol víz és zöldsávok tagolnak.